

Sfinții Părinti despre cum să dobândim mântuirea

Traducere din limba rusă de
Gheorghiță Ciocoi

EDITURA DE SUFLET
București

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Calea către mântuire	9
Mântuirea e doar întru Dumnezeu ..	29
Semnele mântuirii	41
Începutul mântuirii – conștientizarea propriei stări de păcat	47
Mântuirea păcătoșilor	50
Necazurile pe calea mântuirii	56
Mântuirea nu constă în faptele cele bune, ci întru pocăință.....	61
Mântuirea aproapelui	65
Mântuirea întru Hristos – harul, pocăința și reele pătimiri	72
Taina mântuirii	117
Mărgăritare duhovnicești despre mântuire	137
Cuvinte și pilde ale Sfintilor Părinți despre calea mântuirii oamenilor ...	143

CALEA CĂTRE MÂNTUIRE

Să nu ne închipuim că ducând o viață nelegiuită, fără a ne supune episcopilor și preoților, ar fi cu puțință să moștenim viață veșnică și mântuirea. (Sfântul Ciprian al Cartaginei)

***

Să râvnim către bine și viața cea bineplăcută lui Dumnezeu, nu pentru lauda omenească, ci să alegem viețuirea cea virtuoasă pentru mântuirea sufletului; căci fiecare dintre noi vedem moartea înaintea ochilor noștri, și toate cele omenești sunt fără nici o nădejde. (Sfântul Antonie cel Mare)

***

Început al mântuirii și al Împărației cerurilor este pentru suflet dragostea. (Sfântul Antonie cel Mare)

Respect pentru oameni și cărti

Nu doar înstrăinarea îl mântuiește pe om, ci și împlinirea poruncilor.
(Avva Isaia)

***

În pocăință constă mântuirea, iar lipsa de înțelepciune este moarte a pocăinței. Ascunde-te de oamenii care umblă întru cele deșarte și arătă-te adeseori înaintea lui Dumnezeu.
(Sfântul Vasile cel Mare)

***

Cel ce dorește să se mântuiască, acela să stăruiască, și cel ce dorește să intre în Împărătie, acela să nu fie lipsit de grijă.
(Sfântul Efrem Sirul)

***

Omul cu luare-aminte păzește poruncile, iar cel ce le păzește, acela a dobândit Raiul veșnicelor mângâieri.
(Sfântul Efrem Sirul)

***

Începutul și sfârșitul pentru cei credincioși sunt acestea: credința, nădejdea și dragostea.
(Sfântul Efrem Sirul)

***

Nimic nu conduce într-atât sufletul către mântuire și nu-l face pe el atât de plin de îndrăzneală către nevoi-țe, precum a afla un învățător care să propovăduiască virtuțile cu însăși fapta sa. (Sfântul Efrem Sirul)

***

Vrea cineva să ajungă în cer? Să hrănească întotdeauna ura către cele de pe pământ și să se scârbească de acestea, nevoindu-se către desăvârșire și dorind Împărăția cerurilor. (Sfântul Efrem Sirul)

***

Cine dorește cu adevărat viața cea veșnică și are dorire către Împărăția cerurilor, atunci se cuvine ca mai mult decât toate din veacul acesta să ia aminte spre hotarele cele de dincolo, mai presus de cele din lume și decât orice slavă pământească, îndepărând toate legăturile cele materiale și iubind cereasca slavă a lui Hristos. Astfel, să nu ia aminte la nimic pământesc și să nu le amestece pe cele de Sus cu dragostea acestui veac și a acestei vieți. (Sfântul Efrem Sirul)

***

În măsura în care ne predăm fiecare nevoițelor trupești și sufletești, în aceeași măsură ne îndulcim cu faptele cele bune, în aceeași măsură dobândim părtășia Duhului Sfânt și înnoirea minții; prin har se primește mântuirea, iar după credință, dragoste și nevoița voii libere se intră în viața veșnică. Și nu în întregime după puterea și harul lui Dumnezeu se lucrează aceasta fără propria stăruință și părtăsie a omului. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, învățând adevărul, ne-a așezat nouă calea ce duce la cer spunând: „Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură, ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta” (Matei 6, 19-21). (Sfântul Efrem Sirul)

***

Minunată este contemplarea, minunată este și lucrarea; întâi de toate pentru că se înalță mai presus de cele pământești și intră în Sfânta Sfintelor și înalță mintea noastră către cele cu care se înrudește; pe de altă parte, Îl

primește la sine pe Hristos și îi slujește Lui, dovedită fiind această dragoste prin fapte. Fiecare dintre virtuțile omului duce în mod osebit pe calea mântuirii și, neîndoienic, una după alta croiesc drum către veșnicele locașuri. (Sfântul Grigorie Teologul)

***

Sunt multe căi care conduc către mântuire, către părtășia cu Dumnezeu. Sunt îndeajuns învățătura și credința simplă, căci în mare parte ne mântuiește Dumnezeu. (Sfântul Grigorie Teologul)

***

Există mântuire prin frică când ne îndepărțăm de rău, luând aminte și îngrozindu-ne de pedepsele din gheenă; pe de altă parte, unii izbândesc pe calea virtuților nădăjduind în răsplată. Însă cel ce năzuiește sufletește către desăvârșire, acela izgonește de la sine frica. (Sfântul Grigorie de Nyssa)

***

Cel ce își conduce sufletul și trupul după legea evlaviei le aduce pe ele la Dumnezeu și le dă Lui întru slujire fără de pată și curate. Unul ca ace-

la, conducându-și viața întru evlavioasă credință și ascultare sufletească, trebuie să se predea pe sine continuu virtuților, lepădând legăturile vieții. Și, pe de-a-ntregul supus credinței și vieții lui Dumnezeu, știe limpede că întru această credință plină de evlavie și viață virtuoasă dobândește puterea lui Hristos, iar prin această putere a lui Hristos se îndepărtează de rău. (Sfântul Grigorie de Nyssa)

***

Pe ce cale am fost scoși noi din Rai, prin izgonirea protopărinților noștri, tot pe aici putem să ne întoarcem iarăși în Rai, dacă dorim să ajungem la fericirea dintru început. Care ar fi această cale? Plăcerea, înșelarea cea din afară au fost începutul căderii, apoi au urmat lor rușinea și frica, nemaiîndrăznind omul să se arate înaintea Creatorului, acoperindu-se cu frunze și crengi; apoi s-a îmbrăcat pe sine în piei moarte și a fost trimis să viețuiască în mari dureri și trude. Așadar, dacă dorim să fim cu Hristos, rătăcind departe de patrie, precum pelerinii rătăcesc departe de patria lor, trebuie să ne îndepărtem de gri-

jile cele pământești la care a fost condamnat omul după cădere. (Sfântul Grigorie de Nyssa)

***

Ura față de demoni ne ajută la mântuire și mult prielnică este aceasta către lucrarea virtuților. (Avva Evagrie)

***

Început al mântuirii este ocărârea de sine. (Avva Evagrie)

***

Viața cea dreaptă și fără minuni va primi cununa și nimic nu o va pierde; iar viața nelegiuită și cu minuni nu poate scăpa de pedeapsă. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

***

Prin mărturisirea dreaptă a dogmelor unită cu dreptatea vieții și fapta noi facem jumătate din săvârșirea mântuirii noastre. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

***

E cu neputință să se mântuiască cineva care nu se îndeletnicește mereu cu citirile duhovnicești; însă aceasta este bine: dacă noi ne folosim neîncetat de aceste citiri ca leac, izbândim

***

În afara de înfrânarea de la hrană sunt multe alte căi care pot să ne deschidă nouă porțile îndrăznelii înaintea lui Dumnezeu. Cel ce gustă hrana și nu poate să postească, acela poate să dea cu prisosință milostenii. Să facă rugăciuni cu osârdie, să arate râvnă din destul către ascultarea cuvântului lui Dumnezeu; aici nu ne împiedică slăbiciunea noastră trupească: să ne împăcăm cu vrăjmașii, să izgonim din sufletul nostru orice pomenire de rău. Dacă vom împlini aceasta vom săvârși adevăratul post, ceea ce cere de la noi Domnul. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

***

Cel ce se hotărăște să fie cu lăure-aminte și îndrăzneală, cu osârdie să se îngrijească de mântuirea sa; pe unul ca acela nimic nu-l împiedică pe cale. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

***

Să ne grăbim către faptele cele bune – căci altfel nu e cu puțință să ne mântuim. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

**Să ne curățim de păcatele noastre,
și în acest chip ne vom învrednici de
însăși îndurarea Stăpânului. (Sfântul
Ioan Gură de Aur)**

***

**Nu ne este cu putință să ne mân-
tuim altfel, dacă nu vom merge pe o
asemenea cale: să ne străduim mult
mai mult decât cei care ne iubesc pe
noi să-i iubim pe vrăjmașii noștri ca
pe propriii noștri binefăcători întru
toate. (Sfântul Ioan Gură de Aur)**

***

**Precum șarpele își dă tot trupul său
doar ca să-și scape capul, tot astfel și
tu trebuie să lași toate pentru mân-
uirea sufletului. (Sfântul Ioan Gură de
Aur)**

***

**Dumnezeu a rânduit multe căi ca
să urcăm către El și ca să ne fie no-
uă mai ușor. Unii dintre oameni stră-
lucesc în feciorie, alții se preaslăvesc
prin căsătorie, iar alții se înfrumuse-
țează prin văduvie; unii se leapădă de
toate, alții duc o viață dreaptă, alții se
pocăiesc. (Sfântul Ioan Gură de Aur)**

Respect pentru oameni și cărti

Nu este îndeajuns o virtute pentru mântuirea noastră. Sunt necesare, în primul rând, ascultarea cu luară-aminte a Cuvântului și cugetarea în fiecare zi la Acesta; apoi avem nevoie de bărbătie; după aceea, de disprețuirea bogățiilor și, în cele din urmă, de despătimirea față de toate cele ale vieții. Ascultarea Cuvântului aşadar: căci Dumnezeu e mai presus de toate, și de El avem nevoie mai întâi de orice altceva. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

***

Multe căi către mântuire ne-a dăruit nouă Dumnezeu, numai să nu fim nepăsători. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

***

Întâi de toate să ne temem de păcat, pentru chinurile din gheenă, și de la aceasta de orice rău – și nu doar să ne temem, ci să și fugim stăruind în totdeauna să plăcem lui Dumnezeu. Aceasta este Împărăția, aceasta este viața, de aici miile de bunătăți. În acest chip noi, încă din această viață, ne împărtăşim de Împărăția cerească